

Ens podem imaginar ara una Catalunya sense TV3?

Publicat originalment a la revista Tornaveu el 19 d'octubre de 2011

Quan vam iniciar el camí de *Tornaveu* amb l'objectiu de dotar l'associacionisme i la cultura popular d'una tribuna, vàrem publicar una editorial titulada "Hi ha una Catalunya que potser no existeix". El text partia de la importància de TV3 en el context de la societat catalana i lamentava un tradicional oblit de les activitats de la cultura popular en la programació de les emissores de la cadena autonòmica. Volent fugir de la possibilitat de ser una "televisió antropològica", com es pretenia des del poder central, Televisió de Catalunya havia prescindit o marginat a hores d'escassa audiència qualsevol expressió d'identitat catalana popular, mentre que indignava la facilitat amb la que es divulgava el folklore importat per la immigració.

Entre aquell moment i l'actual han passat anys i es pot ben dir que han deixat d'existir bona part de les raons que ens havien portat a publicar la referida editorial. Sense perdre ni una mica de la seva qualitat, ni del seu interès periodístic, TV3 ha incorporat la cultura popular amb naturalitat. És possible que encara hi hagi algun sector que aspiri a més, però es pot veure amb freqüència que els telenotícies parlen de les festes tradicionals. També resulta evident que són diversos els programes que entren en la vida local per a explicar tradicions i costums o entrevistar la gent de les entitats. Alguns àmbits, com és el cas dels castellers, han multiplicat la presència televisiva amb espectaculars retransmissions en directe, com la del concurs de la Plaça de Braus de Tarragona, fet comparable a l'atenció que es dedicà a la Patum de Berga. S'han dedicat programes específics a potenciar el cant coral, el teatre amateur o els pastorets... Potser encara no hi és tot, però ja no es pot dir que l'associacionisme estigui marginat.

La junta directiva de l'Ens va transmetre aquesta idea al president Artur Mas en una recent entrevista. Es considera que s'han fet passes endavant, especialment des que Televisió de Catalunya va oferir el seu auditori i alguns dels seus professionals més coneguts perquè participessin en la celebració d'un seminari sobre associacionisme i comunicació programat per l'Ens i la Fundació Candel, amb la col·laboració de la pròpia TV3.

Malgrat tot, el canvi d'actitud s'ha produït des que Mònica Terribas dirigeix la televisió autonòmica. No es pot dir que ningú més hagués fet temptatives de normalització, però totes havien quedat en l'anècdota, ja que no s'afrontava la situació d'una forma global i decidida, com sí que s'ha fet ara. Alliberar-se dels complexos no era fàcil en un camp on compta tant i tant l'audiència. No ha passat res, molt al contrari, TV3 ha recuperat el lideratge fent televisió de proximitat, al mateix temps que es donava una resposta eficaç al "Què passa al Món?", que és la primera pregunta que ens fem tots quan engeguem el televisor.

Ens crida l'atenció una altra dimensió del paper que juga TV3, des de l'anàlisi dels posicionaments que darrerament ha fet Mònica Terribas, aparentment preocupada, ella que ha estat capaç de posar en marxa nous canals especialitzats, tot i haver de reduir els pressupostos de programació a causa de la crisi.

No els ha concretat, però s'intueixen interessos concrets per limitar l'impacte social de les emissores que dirigeix. Hi ha cadenes d'àmbit estatal que voldrien entrar amb més força a l'espai audiovisual català, tot i que ja hi tenen molta presència. Hi ha partits polítics amb els que cal pactar, cosa que pot entrar en conflicte amb la tasca de normalització que fan les nostres emissores autonòmiques. No resulta difícil d'imaginar les pressions que es fan a la privacitat dels despatxos institucionals.

Hi ha maneres i maneres d'entendre un servei públic. L'aportació de TV3 a la normalització lingüística i a la cohesió social és fonamental per al model de societat integradora que ha estat i ha de seguir sent el model de Catalunya. En altres comunitats autònomes, la televisió pot ser un luxe prescindible. A Catalunya és una eina de primer nivell per la seva capacitat d'arribar a la gent. Probablement, res ni ningú no ha contribuït tant a la normalització lingüística de la població autòctona, que havia estat castellanitzada per una llarga dictadura, que arribà a prohibir l'expressió pública de la nostra llengua i el seu ensenyament a les escoles. Tampoc ningú podrà ajudar tant a les noves generacions d'immigrants a construir el seu futur en una comunitat que vol ser un sol poble, contra tota intenció de dividir-nos a partir de l'origen, la raça o la cultura.

Les preocupacions que expressa la senyora Terribas denoten la superació del professional que es dedica, simplement, a complir eficientment amb la tasca que se li ha encomanat i que es veu empesa a demanar al conjunt de la societat que reflexioni sobre qüestions que considera innegociables. Ens parla d'un sistema educatiu que ajuda a la integració sense conflicte social d'un milió de nous arribats i dels pilars que aguanten una Catalunya que sempre ha cregut en les persones... Creiem, com ella, que són innegociables uns mitjans de comunicació en català potents que contrarestin els continguts d'altres mitjans que pretenen erosionar el nostre model de societat... Passat un quart de segle des de la primera senyal de televisió emesa en llengua catalana, ens apuntem al seu suggeriment d'imaginar com seria una Catalunya sense TV3. No se'ns acut més que agrair l'audàcia del govern que assumí el risc de crear-la.